

Písmák (kód: 36-012-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání:	Písmák
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Výběr druhů písma a způsobů jeho konstrukce	3
Kopírování a kreslení písma a ornamentů na hrubou nebo leštěnou kamennou plochu	3
Ruční sekání písma do měkkých a tvrdých materiálů	3
Strojní zhotovení písma	3
Konečná úprava písma	3
Volba, obsluha a údržba nářadí, pracovních pomůcek a strojních zařízení při zhotovení písma	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.04.2015 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Výběr druhů písma a způsobů jeho konstrukce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy písma a způsoby jeho konstrukce	Ústní ověření
b) Vysvětlit způsoby psaní nápisů, řazení písma (rozpal)	Ústní ověření
c) Popsat druhy písma a vybrat způsob zhotovení sekáním, tryskáním, frézováním s ohledem na jeho použitelnost	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kopírování a kreslení písma a ornamentů na hrubou nebo leštěnou kamennou plochu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést rozvržení písma podle zadání a velikosti plochy na hrubou nebo leštěnou kamennou plochu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkopírovat písmo nebo ornamenty na kámen podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Nakreslit písmo nebo ornamenty na předlohu podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční sekání písma do měkkých a tvrdých materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit nářadí pro sekání písma podle druhů materiálů	Praktické předvedení
b) Předvést sekání písma podle zadání do měkkých materiálů	Praktické předvedení
c) Předvést sekání písma podle zadání do tvrdých materiálů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Strojní zhotovení písma

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit strojní zařízení pro zhotovení písma	Praktické předvedení
b) Uložit a zafixovat kámen do pracovního prostoru strojního zařízení	Praktické předvedení
c) Zhotovit písmo podle zadání na strojním zařízení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konečná úprava písma

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit materiály a pomůcky podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit materiál pro barvení písma a vybarvit písmo	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Připravit podklad a provést vlastní zlacení plátkovým zlatem	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba, obsluha a údržba nářadí, pracovních pomůcek a strojních zařízení při zhotovení písma

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit nářadí, pracovní pomůcky a strojní zařízení pro zhotovení písma podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Obsluhovat a udržovat nářadí, pracovní pomůcky a strojní zařízení při zhotovení písma	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována.

(odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=100245&kod_sm1=41)

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti na určitém úseku kamenické výroby.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je kladen důraz:

- na bezpečné provádění všech pracovních úkonů
- organizaci práce
- volbu postupu práce, používání nářadí, zařízení a pracovních pomůcek
- dodržování předepsaných technologických postupů
- kvalitu provedení zadaných pracovních úkonů
- samostatnost při rozhodování
- ekonomické hledisko při zpracování kamene

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru kameník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti stavební výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v kamenické výrobě, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v kamenickém nebo grafickém oboru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kamenické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v kamenické výrobě, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Profesionální kvalifikace 36-012-H Písmák a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe v oblasti kamenické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pracoviště umožňující realizaci zkoušek vybavené potřebnými kamenickými materiály a mechanismy pro sekání písma ručně, zhotovení písma strojně a konečnou úpravu písma a pomocnými zařízeními odpovídajícími požadavkům BOZP a hygienickým předpisům.

Měřidla: metr, kovová měrka, pravítka

Nářadí a zařízení: široké a úzké rovné sekáče na sekání písma, půlkulaté sekáče, špičák, zubák, pemrlice, kladívko, dřevěná palička, broušící zařízení na broušení náradí z nástrojové oceli a s destičkami ze slinutých karbidů, strojní zařízení na zhotovení písma, vybavení na konečnou úpravu písma barvením, zlacením

Pomůcky: štětce, nůž tužky na kámen, diamantová tužka, papír na kreslení textu, snímací matný papír

Materiál: kamenná deska dle zadání, vodou rozpustná běloba, dextrin, sádra, bílý nitroceluloseový sprej, plátkové zlato, mixtion

Zdroj elektrické energie

Technická dokumentace

Pracovní oděv a obuv, osobní ochranné pracovní prostředky si zajistí uchazeč sám.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP, odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro sklo, keramiku a zpracování minerálů, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Kamenické služby B. Chomout

Střední průmyslová škola kamenická a sochařská Hořice

Akademie, Vyšší odborná škola, gymnázium a Střední škola uměleckoprůmyslová

Světlá nad Sázavou - Lipnice

Kámen Engineering, s. r. o.

Kamenictví Foit, Praha